

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ БУДИНОК
ХУДОЖНЬОЇ ТА ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. В. ВИННИЧЕНКА**

**Олена АРУТЮНЯН
Вікторія ДАВИДОВА
Денис ЧЕРНІКОВ
Юлія ВЕРЕЩАК**

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
З ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
СОЦІАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО НАПРЯМУ**

«ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КЛУБ»

Початковий, основний, вищий рівні

3 роки навчання

*«Схвалено для використання в освітньому процесі»
Рішення експертної комісії з позашкільної освіти від 13.12.2023
(протокол № 4)*

*Зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та
навчальним програмам за № 8.0100-2023*

Автори програми:

Арутюнян Олена Сергіївна, голова Ради євроклубів Кіровоградщини, методист вищої категорії, директор Центральноукраїнського державного будинку художньої та технічної творчості.

Давидова Вікторія Кирилівна, радниця з питань преси та інформації Представництва Європейського Союзу в Україні

Черніков Денис Олегович, менеджер проєкту ЄС «Інформаційна підтримка Мереж ЄС в Україні»

Верещак Юлія Миколаївна, викладач кафедри перекладу, прикладної та загальної лінгвістики Центральноукраїнського державного університету ім. В.Винниченка, координатор Інформаційного Центру ЄС в Кіровоградській області.

Рецензенти:

Клочек Лілія Валентинівна, доктор психологічних наук, професор, проректор з наукової роботи Центральноукраїнського державного університету ім.В.Винниченка.

Демченко Юлія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент Центральноукраїнського державного університету ім.В.Винниченка.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Європейський вибір України зумовлено її геополітичним положенням та спільною історією формування і розвитку європейської культури. Однією з основ державної політики України – країни-кандидати до ЄС - на шляху до Європейського Союзу та формування нової політики Європейського Союзу є саме інформування населення про історію Євросоюзу, економічне співробітництво з державами – членами Європейського Союзу, стандарти життя в європейських країнах, правовий та соціальний захист населення.

Актуальність навчальної програми обумовлено необхідністю вивчення закономірностей та усвідомлення особливостей євроінтеграційного процесу в умовах посилення глобалізації світового господарства та загострення регіональної конкуренції.

В основу навчальної програми покладені положення змісту курсу «Європейські студії» (автори: Л. І. Паращенко, Ю. С. Комаров), «Концепції змісту освіти для європейського виміру України» (розробники: С. Кобернік, І. Тараненко, О. Овчарук, Н. Кузьміна, Ф. Степанов, Л. Паращенко), посібників Ради Європи, «Медіаграмотність: підручник для вчителя» (Сінді Шейбе, Фейз Рогоу. Перекл. з англ. С. Дьома; за загал. ред. В. Ф. Іванова, О. В. Волошенюк). Авторами внесено зміни та доповнення, які відображають особливості інтегрованої освітньої діяльності з різних суспільно-гуманітарних дисциплін (історії, суспільствознавства, філософії, політології тощо).

Навчальна програма «Європейський клуб» реалізується у творчому об'єднанні (гуртку, студії, секції, клубі) соціально-реабілітаційного напрямку позашкільної освіти та спрямована на вихованців 10-18 років.

Вік вихованців, на який розрахована програма «Європейський клуб»:

Початковий рівень: 10-12 років

Основний рівень: 12 – 16 років

Вищий рівень: 16 – 18 років

Метою навчальної програми є формування компетентностей соціально-реабілітаційного напрямку шляхом вивчення основних особливостей виникнення, розвитку і трансформації європейської інтеграції, проблем і

тенденцій її розвитку, сучасної співпраці України з країнами Європейського Союзу, членства України у ЄС.

У процесі реалізації програми у вихованців мають сформуватися такі **компетентності**:

Пізнавальна компетентність: спрямована на оволодіння знаннями з розвитку європейських інтеграційних процесів, утворення Європейського Союзу, процесів його розширення і трансформації; основних моделей європейської політичної системи;

Практична компетентність: передбачає участь в програмах молодіжного обміну, програмах Erasmus+, eTwinning, налагодження комунікації з молоддю Європи, виконання спільних проєктів та спілкування методом “рівний-рівному”; організація заходів з поширення інформації про Європейський Союз, європейські організації, європейську спільноту; формування комунікативних навичок, навичок самостійного навчання, збору та критичного аналізу необхідної інформації; підвищення рівня володіння інформаційно-комунікаційними і комп’ютерними технологіями; інформування (комунікації) про ЄС, його допомогу Україні, можливостей, які може отримати українська молодь, європейські цінності тощо;

Творча компетентність: забезпечує розвиток творчих здібностей вихованців у процесі оволодіння навичками виконання колективних та індивідуальних проєктних робіт під час реалізації практичної частини змісту програми;

Соціальна компетентність: сприяє формуванню готовності до свідомої участі в суспільному житті громади; розвиток гармонійної людини з активною і громадянською позицією, виховання почуття патріотизму, любові до рідного краю, гуманного ставлення до навколишнього середовища;

Інформаційно-цифрова компетентність: передбачає вивчення та закріплення нового матеріалу за допомогою спеціальних програмних засобів, ігор, вікторин, web2.0 tools; вміння застосовувати інформаційно-комунікативні технології (ІКТ) для обробки, аналізу та підготовки інформації відповідно до поставлених цілей; організовувати та здійснювати індивідуальну і колективну

діяльність в інформаційному середовищі; безпечно працювати з інформаційними системами, дотримуючись правил безпеки та основ медіаграмотності у мережі.

У програмі враховано вікові та психологічні особливості дітей та молоді, компетентнісний та особистісно-орієнтований підхід, передбачено інтерактивні підходи у викладанні матеріалу, залучення вихованців до творчої співпраці.

Навчальна програма передбачає 3 роки навчання:

початковий рівень - 144 год. на рік, 4 год. на тиждень;

основний рівень – 144 год. на рік, 4 год. на тиждень;

вищий рівень – 216 год. на рік, 6 год. на тиждень;

Зміст програми реалізується за допомогою сучасних новітніх педагогічних технологій та методики передачі знань від педагога до вихованця. Важливим аспектом досягнення мети програми є використання міжпредметних зав'язків, а саме: історію Світу та історію України, культуру та мистецтво, громадянську освіту та національну ідентичність, суспільство та людину, молодіжну роботу і громадянську освіту, вивчення іноземних мов.

Для досягнення навчальних цілей доречно використовувати в організації освітнього процесу бесіди, порівняння, спостереження, дебати, практичні приклади, контент-аналіз, когнітивне картування громади, активні та інтерактивні вправи, моделювання ситуації, моделювання процесів, систематизацію (групування, класифікації), екскурсії, молодіжні обміни. Доцільно також використовувати мультимедійне обладнання для перегляду презентацій, пізнавальних відео, документальних відеофільмів, ілюстрацій.

Для ефективної освітньої діяльності надзвичайно важливим є інтенсивна самостійна робота вихованців з різноманітними джерелами інформації: збірниками документів, законодавчими актами, підручниками, навчальними посібниками, енциклопедіями, словниками, науковими монографіями та статтями, науково-популярною літературою та інтернет ресурсами.

Формами контролю за результативністю навчання є підсумкові заняття, виконання контрольних та тестових завдань, організація та/або участь масових заходів, розробка та/або участь проєктній діяльності.

Керівник гуртка, враховуючи рівень підготовки, вік та інтереси здобувачів освіти, стан матеріально-технічної бази закладу освіти, в установленому порядку може внести зміни до розподілу навчального часу на вивчення окремих тем програми.

Навчальний процес заснований на формуванні життєвих компетентностей, потрібних для успішної самореалізації в суспільстві, дає змогу добре засвоїти новий зміст і набути компетентності для життя та навчання протягом життя, наповнюється європейськими цінностями і патріотичним змістом, які є важливими в наш час розвитку державотворення і визначення пріоритетів нації, її участі в глобальних та інтеграційних процесах.

Форма роботи: гурткова робота, клубна діяльність

Методи роботи: на заняттях рекомендується застосовувати інтерактивні методи навчання, мультимедійні та відео презентації, перегляд документальних фільмів та їх обговорення, роботу у малих групах (аналіз ситуацій) та командну роботу, тематичні вікторини та ігри з подальшою фасилітацією, метод проектної діяльності та його компоненти, екскурсії до музеїв, виставок, Представництва Євросоюзу в Україні та Офісу Ради Європи в Україні, посольств та консульств країн світу, Центрів та Пунктів європейської інформації, зустрічі з представниками міжнародних та українських молодіжних та громадських організацій.

Контрольні заходи: підсумкові заняття, індивідуальні та групові проекти, тематичні мультимедійні презентації, портфоліо євроклубівців та євроклубу, організація заходів євроклубу, мультимедійний звіт про діяльність та участь у житті громади, участь в обласних, Всеукраїнських, Міжнародних семінарах, конференціях, тренінгах, виставках та конкурсах на європейську та євроатлантичну тематику.

Ресурсне забезпечення: засобами організації освітнього процесу є ноутбук/стаціонарний комп'ютер, проектор, проекційний екран, мультимедійна дошка, фліп чарт, підключення до Інтернет мережі.

Початковий рівень

1 рік

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	ТЕМА	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1	Вступ	2	2	4
2	Поняття про Європейський Союз. Європейські цінності.	10	12	22
3	Країни Європи: географія, населення, мови, культура. Грошові одиниці ЄС	16	16	32
4	Країни-засновники ЄС	16	16	32
5	Сім розширень ЄС	16	16	32
6	Україна і ЄС: на шляху до зближення	8	10	18
7	Підсумок	2	2	4
	Разом:	70	74	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (4 год.)

Теоретична частина:

Цілі, завдання та зміст роботи гуртка. Правила з безпеки для учнів. Знайомство вихованців групи.

Практична частина:

Вправи «Презентація себе», «Дерево очікувань», бліц-опитування «Що я знаю про ЄС». Вікторини на сайті <https://euroquiz.org.ua/>

Поняття про Європейський Союз. Європейські цінності (22 год.)

Теоретична частина:

Поняття про Європейський Союз, історію його виникнення.

Сім головних керівних органів ЄС: Європейський парламент, Європейська рада, Рада Європейського Союзу, Європейська комісія, Суд Європейського Союзу, Європейський центральний банк та Європейський суд аудиторів.

Шість базових європейських цінностей: демократія, права людини, свобода, рівність, повага до людської гідності і верховенство права.

Практична частина: <https://euroquiz.org.ua/euroquiz> Вікторини про ЄС

Інтерактивні рольові ігри «Верховенство права у Європі», «Рівність – європейська цінність», «Демократія», квести «Свобода по-європейськи», «Повага до людської гідності», симуляційна гра «Повага до прав людини».

Країни Європи: географія, населення, мови, культура і політика. Грошові одиниці ЄС (32 год)

Теоретична частина:

Європа: походження назви, географічні, історичні, культурні особливості. ЄС на карті світу. Історичний шлях розвитку європейських країн. Населення Європи, її багатомовність. Економічні особливості ЄС, грошові одиниці країн Європейського Союзу.

Практична частина: інтерактивна мапа, виготовлення листівок різними мовами, вікторини «Кращий знавець історії ЄС», «Культурні столиці Європи», економічна гра «Валютний кошик».

Країни-засновники ЄС (32 год)

Теоретична частина:

Бельгія, Франція, Нідерланди, Люксембург, Німеччина та Італія.

Практична частина. Підготовка та представлення мультимедійних презентацій про кожну країну. Знайомство з традиціями, особливостями розвитку та життя країн. Інтерактивні завдання, пошук цікавих фактів про країну. Розмальовки прапорів країн.

Сім розширень ЄС (32 год)

Теоретична частина:

Знайомство з країнами згідно послідовності вступу до ЄС. Перше розширення - Велика Британія, Данія та Ірландія. Друге розширення - Греція. Третє розширення - Іспанія та Португалія. Четверте розширення - Австрія, Фінляндія і Швеція. П'яте розширення - Кіпр, Естонія, Литва, Латвія, Мальта, Польща, Словаччина, Словенія, Угорщина і Чехія. Шосте розширення - Болгарія і Румунія. Сьоме розширення - Хорватія.

Практична частина: Підготовка та представлення мультимедійних презентацій про кожну країну. Знайомство з традиціями. Інтерактивні завдання, пошук цікавих фактів про країну. Розмальовки прапорів країн. Інтелектуальна гра «Мандруємо країнами Європи».

Віртуальна гра-асоціація «Країни Європи»

<https://www.educ.com.ua/interaktivni-zavdannya/interaktivna-gra-asocziacziya-kraini-evropi.html> .

Інтернет-вікторина «Що ми знаємо про Європейський Союз?»

<https://euroquiz.org.ua/euroquiz> .

Україна-ЄС: на шляху до зближення (18 год)

Теоретична частина:

Україна – кандидат членства до ЄС. Що поєднує Україну та європейські країни. Перспективи вступу України в ЄС.

Практична частина:

«Світове кафе «Україна – європейська країна». Створення індивідуальних та групових проєктів «5 причин пишатися Україною», «Україна – європейська країна».

Підсумок (4 год.)

Взаємодія з молодіжними громадськими організаціями, відео зустрічі з євроклубівцями з інших населених пунктів громади, району, області, країни.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- поняття Європа, країни Європи, їх особливості;
- поняття Європейського Союзу, його історію, географію, політику, основні інституції;
- хронологію розширень ЄС;
- сучасний стан розвитку Європейського Союзу.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- характеризувати поняття про європейські цінності;
- розробляти мультимедійні презентації;
- працювати з матеріалами періодичної преси та інтернет-мережі.

Вихованці мають набути досвіду:

- практичної діяльності в групі та команді, презентації та самопрезентації;
- виступів та обговорень, аргументації власної думки;
- роботи із медіазасобами;
- мережевої співпраці та комунікації.

Основний рівень**2 рік****НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

№	ТЕМА	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступ	2	2	4
2.	Європейські цінності. Місце України в європейській історії. Спільні та відмінні риси української та європейської історії.	8	8	16
	Права дитини. Правова допомога дітям в Україні. Медіаграмотність, цифрова грамотність та протидія дезінформації	10	12	22
4.	Європейський Союз. Інституції ЄС. Культура навчання протягом життя	10	12	22
5.	Соціально-культурний розвиток Європи.	16	16	32
6.	Вступ України до Європейського Союзу.	10	12	22
7.	Роль молоді у поширенні європейських цінностей та вступі України до ЄС.	10	12	22
8.	Підсумок	-	4	4
	Разом:	66	78	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (4 год.)

Теоретична частина:

Цілі, завдання та зміст роботи гуртка. Правила з безпеки для учнів. Знайомство та інтеграція вихованців групи.

Практична частина:

Складання правил роботи у групі. Анкетування. Інтерактивні вправи «Бінго», «Перше знайомство», «Мої очікування», «Інтерв'ю».

Європейські цінності. Місце України в європейській історії. (16 год.)

Теоретична частина:

Спільні та відмінні риси української та європейської історії.

Людська гідність, свобода, демократія, рівність, верховенство права, повага до прав людини, зокрема до прав меншин.

Місце України в європейській історії. Спільні та відмінні риси української та європейської історії. Боротьба українців за свободу, незалежність, безпеку Європи.

Практична частина:

Інтерактивні вправи «Ажурна пилка», «Акваріум», «Європейська субота», лекції із презентаціями, розроблення мультимедійних презентацій з вивченої теми. Створення мультимедійної презентації «Європейські країни», «Країни Європи очима молоді».

Робота з матеріалами періодичної преси та інтернет-мережі.

Права дитини. Правова допомога дітям в Україні. Медіаграмотність, цифрова грамотність та протидія дезінформації (22 год.)

Теоретична частина:

Права дитини. Правова допомога дітям в Україні. Протидія булінгу. Правила та особиста безпека на YouTube, Tik-Tok, Likee. Дезінформація і пропаганда та протидія їм. Захист персональних даних.

Види медіа та пошук інформації. Маніпуляція в медіа, аналіз реклами на предмет маніпуляції, справжня чи фейкова новина. Власне медіаполе. Зберігання та відтворення інформації, право на інформацію. Поняття про

джинсу. Факти та судження. Стереотипи, маніпуляції в медіа. Журналістський стандарт, як писати інформацію. Що таке клікбейт. Колесо емоцій та правило 30-ти секунд. Правила безпечного інтернету. Інформаційна війна «Мова ворожнечі».

Захист своїх прав у цифровому середовищі. Використання платформи The Web We Want. Школа онлайн-безпеки дітей. Маніпуляції. Як визначати та долати інформаційні пастки. Поради для активних користувачів соцмереж.

Практична частина:

Дидактичні вправи «Павутинка дискусії», «Порушення прав казкових героїв». Перегляд відеофільмів. Індивідуальні та командні інтелектуальні змагання. Створення тематичних мультимедійних презентацій. Підбір вправ на поглиблене вивчення зазначеної теми.

Європейський Союз. Інституції ЄС. Культура навчання протягом життя (22 год.)

Теоретична частина:

Основні факти про ЄС: держави-члени, населення, географія, економіка, культура.

Інституції ЄС: Європейська Рада, Рада ЄС, Європейський Парламент, Європейська Комісія, Суд Правосуддя ЄС, інші інституції та агенції. Багатомовна компетентність. Математична компетентність та компетентність у науці, технологіях та інженерії. Цифрова компетентність. Особистісна, соціальна компетентність та вміння вчитися. Громадянська компетентність. Підприємницька компетентність. Культурна обізнаність та самовираження. Soft Skills. Комунікаційні навички.

Практична частина:

Інтерактивні вправи «Ажурна пилка», «Дебати». Розв'язування ситуаційних завдань: індивідуальні та командні змагання. Робота з політичною картою Європи (виконання вправ на знання карти). Створення презентацій «Європейський Союз», «Інституції ЄС»

Соціально-культурний розвиток Європи (32 год.)

Теоретична частина:

Географія і культура європейських країн. Полікультурне суспільство. Шляхи формування та розвитку європейської культури. Європейський культурний вплив на Україну. Внесок України в культурну спадщину Європи. Приклади допомоги ЄС для примноження і збереження культурної спадщини України

Практична частина:

Інтерактивні вправи «7 розумів», «Місія (не)здійснення». Створення мультимедійних презентацій з вивченої теми. Перегляд відеофільмів. Проведення вікторини: індивідуальні та командні інтелектуальні змагання. Створення презентацій «Європейська культура», «Релігія в житті європейців», «Україна – європейська країна».

Вступ України до Європейського Союзу (22 год.)

Теоретична частина:

Статус країни-кандидата.

Відбудова України та допомога ЄС. Економічна, фінансова, воєнна допомога.

Допомога у розслідуванні воєнних злочинів. Тимчасовий захист для українців у ЄС.

Європейський зелений курс. Екологічні наслідки війни та Зелене відновлення України. Екоцид сучасного світу.

Практична частина:

Інтерактивні вправи «Дебати», «Мозковий штурм», «Тематичний брифінг», аналіз історичних подій. Індивідуальна та командна робота.

Створення мультимедійних презентацій «Значення глобалізації світу». Робота з сучасними мапами: аналіз показників якості життя населення країн світу (за вибором); аналіз «Глобальні проблеми світу». Дискусії «Як напоїти спраглу планету», «Енергозбереження: міф чи реальність». Складання прогнозу «Зміна кількості населення планети на найближчі 50 років».

Роль молоді у поширенні європейських цінностей та вступі України до ЄС (22 год.)

Теоретична частина:

Інтерактивне спілкування: молодь на шляху інтеграції України в Європу.
Розвиток та перспективи міжнародного молодіжного співробітництва.
Проектна діяльність в роботі євроклубів та їх спільна діяльність.

Молодіжна робота. Участь молоді.

Співпраця роботи євроклубів. Мережа євроклубів України.

Інтерактивні методи діяльності в роботі євроклубу.

Індивідуальна та командна робота.

Практична частина:

Відвідування тематичних виставок. Зустрічі з представниками молодіжних громадських організацій. Інтерактивні вправи, «Метод проєктів», «Молодіжна політика в програмах ЄС», «Erasmus+».

Робота в командах над проєктами. Робота над презентаціями.

Підсумок (4 год.)

Участь у проведенні заходів євроклубу, звіт про діяльність. Презентація портфоліо євроклубу та євроклубівців. Презентація індивідуальних проєктів вихованців. Участь у житті громади; місцевих, обласних, Всеукраїнських конкурсах та семінарах на європейську тематику.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- поняття Європейські цінності;
- поняття про місце України в європейській історії;
- поняття Європа, країни Європи;
- поняття Європейського Союзу, його історію, географію, політику, основні інститути влади;
- поняття прав людини;
- поняття медіаграмотності;
- сучасний стан вступу України до Європейського Союзу;
- поняття про відбудову України та допомога ЄС;
- роль молоді у сучасному суспільстві.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- характеризувати основні риси та визначати особливості поняття європейської цивілізації;
- розробляти мультимедійні презентації;
- працювати з матеріалами періодичної преси та інтернет-мережі;
- аналізувати соціально-культурний розвиток Європи

Вихованці мають набути досвіду:

- практичної діяльності в групі та команді, презентації та самопрезентації
- роботи із медіа засобами;
- мережевої співпраці та комунікації.

Вищий рівень

3 рік

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	ТЕМА	Кількість годин		
		теоре тични й	практ ичних	усього
1.	Вступ	2	4	6
2.	Вступ до європейської інтеграції	10	16	26
3.	Вступ України до ЄС	10	16	26
4.	Європейські цінності. Права людини. Права дитини.	10	16	26
5.	Роль ЄС в архітектурі європейської безпеки.	10	14	24
6.	Цінність ЄС як Економічного Союзу	10	14	24
7.	Можливості ЄС для українців.	10	16	26
8.	Медіаграмотність та протидія	10	14	24

	дезінформації.			
9.	Навички для навчання протягом усього життя	10	16	26
10.	Підсумкові заняття.	2	6	8
11.	Разом:	84	132	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (6 год.)

Теоретична частина:

Мета, завдання та зміст роботи. Правила з безпеки учнів. Знайомство та інтеграція групи.

Практична частина:

Складання правил роботи у групі. Анкетування. Інтерактивні вправи «Домовленості», «Дерево очікувань», «Квітка лотоса».

Вступ до європейської інтеграції (26 год.)

Теоретична частина:

Історія європейської ідеї та європейської інтеграції.

Система урядування в Європейському Союзі. Інституції ЄС. Основи права ЄС. Установчі договори ЄС. Права і свободи (Лісабонський договір, Хартія основоположних прав)

Інституції ЄС. Європейська Рада, Рада ЄС, Європейський Парламент, Європейська Комісія, Суд Правосуддя ЄС, інші інституції та агенції. Інституції як основний механізм співробітництва України та ЄС.

Практична частина:

Веб-конференції з євроклубами України та зарубіжжя. Інтерактивні вправи «Колаж», «Капелюхи де-Боно». Створення мультимедійної презентації «Інтеграція сучасного світу»

Створення презентації «Моє бачення євроінтеграції України», «Моє місто на шляху до євроінтеграції». Підбір вправ на поглиблене вивчення зазначеної теми.

Вступ України до ЄС (26 год.)

Теоретична частина:

Процес вступу до ЄС. Копенгагенські критерії.

Статус країни-кандидата. Сім ключових реформ, які потрібно провести Україні на шляху до членства у ЄС. Відбудова України та допомога ЄС. Стратегія та механізми відбудови. Економічна, фінансова, воєнна допомога. Санкції проти агресора. Допомога у розслідуванні воєнних злочинів. Тимчасовий захист для українців у ЄС.

Європейський зелений курс. Екологічні наслідки війни та Зелене відновлення України. Європейські практики сталого міського розвитку для відбудови України. Європейська політика сусідства. Україна та ЄС: виклики співпраці. (для старшої цільової аудиторії).

Практична частина:

Інтерактивна вправа «Університетські/класичні дебати», «Засідання Ради Європи», «Засідання ООН», «Акваріум», «Лінія часу». Перегляд мультимедійних презентацій. Виконання дидактичних вправ. Перегляд тематичних відеофільмів. Індивідуальні та командні інтелектуальні змагання. Створення мультимедійних презентацій «Зелене відновлення України», «Відбудуємо рідне місто». Зустрічі з представниками посольств, консульств, міжнародних організацій різних країн світу, євроклубами/молодіжними клубами з країн ЄС.

Європейські цінності. Права людини. Права дитини (26 год.)

Теоретична частина:

Права людини: загальна характеристика. Види прав, свобод і обов'язків людини і громадянина. Гарантії прав людини: міжнародні гарантії, нормативні (глобальні, регіональні), інституційні, процедурні. Декларація прав людини. Права людини в Україні. Український фактор при створенні головних міжнародних документів у галузі прав людини. Права дитини в Україні. Українське законодавство з питань прав дитини. Конвенція ООН про права дитини. Декларація прав дитини. Гідність та антидискримінація. Антибулінг та «мова без насилля». Політика ГРСІ (гендерної рівності та соціальної інтеграції)

Практична частина:

Інтелектуальна розминка. Інтерактивні вправи «Акваріум», «Крок вперед», «Борці за права» «Бінго», Гра «Країна гідності», робота у малих групах (аналіз ситуацій) та командна робота. Перегляд та обговорення документальних фільмів колекції Docudays UA/ Розв'язуванням ситуаційних задач (робота у малих групах та команді).

Виконання творчих вправ на знання Прав дитини. Створення мультимедійних та/або відео презентацій «Я маю право», «Я хочу жити у правовій державі», «Мій словник ненасилля».

Роль ЄС в архітектурі європейської безпеки (24 год).

Теоретична частина:

Спільна зовнішня та безпекова політики ЄС. ЄС як глобальний актор. Спільна зовнішня та безпекова політика. Стратегічний компас ЄС. Європейський фонд миру. Європейський молодіжний фонд. Україна в системі європейської безпеки. Європейська безпека та національні інтереси України. Міграційна політика та управління кордонами в ЄС.

Практична частина:

Інтерактивні вправи «Діамант», «Купе», «Точка відліку», «Факти в капелюсі», «Айсберг», «Узи співпраці», «Пара слів». Розроблення мультимедійних презентацій. Перегляд тематичних відеофільмів. Проведення вікторин та квестів. Індивідуальні та командні інтелектуальні змагання. Створення мультимедійних презентацій «Співпраця Україна – НАТО» та /або за вибором вихованців.

Створення презентацій «Діяльність міжнародних безпекових організацій», «Європейський компас у гарантуванні збереження національних інтересів України». Участь у інтерактивних іграх «Асамблея ООН», «Європарламент». Створення презентацій по темам виступів.

Цінність ЄС як Економічного Союзу (24 год)

Теоретична частина:

Європейський Союз як проєкт міжнародної економічної інтеграції. Спільний ринок (свобода руху товарів, послуг, капіталів, працівників). Роль стандартів. Єдина валюта. Спільні політики. Бюджет ЄС. Структурні фонди та

програми розвитку та відновлення. Приклади окремих країн або секторів економіки, окремих бізнесів як успішного досвіду європейської інтеграції.

Торговельні відносини між Україною та ЄС. Економічна інтеграція України до ЄС. Роль міграції.

Практична частина:

Інтерактивна вправа «Діамантове ранжування». Перегляд мультимедійних презентацій по темах з подальшим обговоренням. Дискусії (в малих групах). Індивідуальні та командні інтелектуальні змагання.

Створення презентацій «Вплив розвитку економіки країн Європи на розвиток економічної ситуації України», «Міграція – рушійний фактор розвитку економіки»

Можливості ЄС для українців (26 год).

Теоретична частина:

Допомога ЄС для примноження та збереження культурної спадщини України. Можливості навчання та молодіжних обмінів у ЄС. Навчання та можливості для навчання впродовж усього життя. Програма Еразмус+. Європейський корпус солідарності. Європейський молодіжний фонд. Проєктна діяльність. Роль молоді у прийнятті рішень. Європейський культурний вплив на Україну. Внесок України в культурну спадщину Європи. Приклади допомоги ЄС для примноження і збереження культурної спадщини України.

Практична частина:

Відвідання освітніх виставок. Інтерактивні вправи «Дебати», «Брейнстормінг», «SWOT аналіз», «SMART», аналіз подій в світі та Україні. Індивідуальна та командна робота. Створення мультимедійних презентацій «Можливості навчання в країнах Європейського Союзу». «Волонтерство. Стажування». Розроблення короткотривалих проєктів «Об'єднані зусилля: збережемо культурну спадщину регіону», «Минуле для майбутнього». Створення презентацій щодо проєктної діяльності у екологічному, соціальному, інформаційному, громадянському напрямках.

Медіаграмотність та протидія дезінформації (24 год).

Теоретична частина:

Фейки та дезінформація в інформаційному просторі: виявлення та протистояння. Захист цифрових прав. Регулювання цифрових послуг.

Практична частина:

Інтерактивні вправи «Діамант», «Купе», «Бінго», «Пара слів». Перегляд тематичних відеофільмів та їх обговорення. Проведення вікторин та квестів. Індивідуальні та командні інтелектуальні змагання. Створення мультимедійних презентацій та /або за вибором вихованців.

Створення презентацій «Вижити в мережі – місія нездійснена», «Посилюємо лави фейкоборців». Участь у інтерактивних іграх «Володар контенту», «Хороша новина – погана новина». Створення презентацій по темам виступів.

Навички для навчання протягом усього життя (26 год)

Теоретична частина:

Грамотність. Багатомовна компетентність. Математична компетентність та компетентність у науці, технологіях та інженерії. Цифрова компетентність. Особистісна, соціальна компетентність та вміння вчитися. Громадянська компетентність. Підприємницька компетентність. Культурна обізнаність та самовираження. Soft Skills. Комунікаційні навички.

Практична частина:

Інтерактивні вправи «Інтерв'ю», «Вітер віє», «Два – чотири – всім разом», «Драбина участі»; проаналізовано методи «Кути», «Думай – Працюй у парі – Ділись», «Формулой – Ділись – Слухай -Створюй», «Складана картинка» Перегляд тематичних відеофільмів та їх обговорення. та Інтелектуальні змагання (індивідуальні та командні). Створення мультимедійних презентацій «Навички майбутнього: формуй вчора, сьогодні, завтра», «Якісна комунікація – запорука успішного бізнесу», «Як розвинути мультиінтелект».

Підсумкові заняття (8 год.)

Участь та організація заходів євроклубу, мультимедійний звіт про діяльність та участь у житті громади. Презентація проєктів вихованців. Участь в обласних, Всеукраїнських, Міжнародних семінарах, конференціях, тренінгах, виставках та конкурсах на європейську та євроатлантичну тематику.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- правила роботи в групі;
- поняття європейської інтеграції;
- поняття та форми державного устрою;
- види прав, свобод і обов'язків людини і громадянина;
- гарантії прав людини;
- поняття, принципи та регіональні підсистеми колективної безпеки;
- поняття державного суверенітету
- поняття суверенних прав держави;
- поняття глобалізації;
- суть поняття Єврозони, євро;
- європейські освітні мережі та програми.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- аналізувати основні напрями і пріоритети зовнішньої політики України; спільні проблеми європейських держав в галузі освіти, культури, науки, економіки та політичного життя.

Вихованці мають набути досвід:

- комунікації щодо практичної діяльності в групі, презентації та самопрезентації;
- ведення дискусії;
- особистої та групової відповідальності, роботи в групі та самостійної роботи з реалізації завдань проєктної діяльності;
- логічного мислення, аналізу, вибору і презентації інформації;

– визначення власної позиції щодо подальшого особистого розвитку як громадянина України та Європи.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

Перелік рекомендованої літератури для педагогів

1. Арутюнян О. Україна в процесі євроінтеграції: методичні рекомендації для керівників євроклубів та євrostудій загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів Кіровоградської області, педагогам - організаторам для позакласної роботи з європейської тематики / Олена Арутюнян. – Кіровоград, 2011. – 100 с.
2. Безсмертна В., Кіндрат Л., Черних О. «Дослідження потреб молодих людей: крок за кроком», проєкт (2021), практичний посібник. – Рада Європи, 2021 – 52 с.
3. Гарань О. Україна в Європі: питання і відповіді/ Олесь Гарань. – К. Стилос, 2010. – 72 с.
4. Закладинок. Посібник з протидії мові ненависті онлайн через освіту з прав людини. Council of Europe, 2016р. - 212с.
4. Європейська та євроатлантична інтеграція України через освіту/ [Арутюнян О., Бачинська Є., Безверха Ю. та ін.]; під редакцією Калініної Л., Онаць О. – К.: Інститут АПН України, 2008. – 306 с.
5. Європейська та євроатлантична інтеграція України через освіту: збірник навчальних планів і програм спецкурсів для підвищення кваліфікації вчителів і методистів/ Бурласенко Т., Онаць О. – Київ, 2008. – 40 с.
6. Компас. *Посібник з освіти з прав людини за участю молоді* Друге видання, переглянуте у 2020 р. / Патриція Брандер Лор де Вітте, Націла Гані, Руї Гомеш, Еллі Кін, Анастасія Нікітіна Юстина Пінкевічюте – Рада Європи, 2021. – 485 с.
7. Курикулум для експертів та експерток проєкту Ради Європи «Молодь за демократію в Україні” ПРОЄКТ /М.Ясеновська, О.Салівочник, О.Глазкова, О.Черних, С.Маневськи. – Рада Європи, 2021. – 70 с.

8. Лобурець Ю. Методичний посібник для євроклубів/ Ю.Лобурець, В.Брущенко, Б.Бабаджанян. – К.: Салютіс, 2010. – 47с.
9. Майстерня креативності та інновацій. Практичні поради з проведення. /[ред.: С. Штукарін] – Всеукраїнська громадська організація «Українська асоціація європейських студій» - Київ. 2009. – 27с.
10. Поважаю європейські цінності – будує сучасну Україну. Методичні рекомендації для проведення Першого уроку в 2017-2018 навчальному році/ укладачі: Ю.В.Міщай, С.М.Пляка, О.П.Третяк. – Кропивницький: КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2017. – 156с.
11. Посібник для навчання з питань соціальної згуртованості й безбар'єрного середовища в молодіжному секторі. – Рада Європи, 2023. – 160 с.
12. Програми допомоги Європейського Союзу та співпраця України з ЄС – К.: ТОВ МЕКС, 2009. – 36 с.
13. Рада Європи: 800 мільйонів європейців/[переклад та редакція Зайцев Ю.]. – К.: Фенікс, 2008. – 125 с.
14. Соціальна згуртованість через участь молоді: посібник для тренерів. – Київ, 2021. – 128 с.
15. Тренінги з європейської інтеграції та впровадження європейських проектів /[ред.: О. Шинаровська, Х. Чушак]– К.: Львів, 2009. – 52с.
16. Факти та зв'язки/ проф. доктор Екарт Д. Штратеншульте. – Берлін: Європейська Академія, 2008. – 12с.
17. Фонтейн П. Європа у 12 уроках/ Паскаль Фонтейн. – К. ТОВ FGL Energy, 2008, – 56 с.
18. <https://euroquiz.org.ua/>

Перелік рекомендованої літератури для учнів

1. «Активна молодь. Перевірені рецепти». – К.: ТОВ «Компанія ВАІТЕ», 2011, 31 стор.
2. «Відкрий для себе Європу!». – К.: ООО «Фастпринт», 2012, 44 стор.
3. «Дослідження потреб молодих людей: крок за кроком» Практичний посібник. В.Безсмертна, Л.Кіндрат, О.Черних. – Рада Європи, 2021. – 52 с.

4. «Закладки. Посібник з протидії мові ненависті онлайн через освіту з прав людини». Council of Europe, 2016
5. «Європа у 12 уроках». – К.: «Фенікс», 2011, 63 стор.
6. «Європа – гра. Європа у великому та малому, в історіях та мріях». – К.: ООО «Фастпринт», 2012, 49 стор.
7. «Європейський Союз – Україна». – К.: Представництво Європейського Союзу в Україні, 2012, 19 стор.
8. «ЄС у кишені». – К.: Представництво Фонду Конрада Аденауера в Україні, 2011, 74 стор.
9. «Нові підходи до історичної освіти в умовах багатокультурного середовища.» Навчальний модуль. – К.: «Нова Доба», 2012
10. «Разом на одній землі. Історія України багатокультурна.» Посібник для учнів. – К.: «Нова Доба», 2012 – 318 стор.
11. «Україна в світі. Цікава статистика». – К.: Представництво Фонду Конрада Аденауера в Україні, 2011, – 44 стор.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ОБЛАДНАННЯ

Ноутбук/стаціонарний комп'ютер, проектор, проекційний екран, мультимедійна дошка, фліп чарт, підключення до Інтернет